

REZUMAT

Secolul XX este caracterizat de expansiunea demografică, științifică, tehnologică și, bineînțeles, artistică. Această perioadă deschide noi căi muzicale, din punct de vedere al structurii, al formei, al notației și al modului de interpretare.

Lucrarea de față are ca temă de cercetare concertul pentru oboi din a doua jumătate a secolului XX, alegere făcută datorită dimensiunilor reduse ale exploatării subiectului în cauză, mai ales în literatura de specialitate din România. Subiectul este de interes nu doar pentru oboiștii instrumentiști, ci și pentru profesori sau muzicologi. Oboistul instrumentist va descoperi unele soluții pentru rezolvarea dificultăților tehnico-interpretative în lucrările abordate, profesorul de oboi va descoperi detalii ale structurii concertului din această perioadă, iar muzicologul va parcurge o serie de analize care tratează elemente ale formei și ale stilului muzical, în trei concerte reprezentative din a doua jumătate a secolului XX.

Teza este structurată în patru capitole și are ca obiectiv ghidarea oboistului, din momentul citirii partiturii până la finalitatea interpretativă – scena.

Capitolul 1, alcătuit din două subcapitole, trasează un fir cronologic în evoluția oboiului și a tehnicii de suflat. Cel dintâi subcapitol descrie contextul istoric al evoluției construcției oboiului modern, din secolul XVII până la modelul generalizat pe care îl cunoaștem azi. Această evoluție a mecanicii a influențat în mod direct nu doar schimbarea și îmbunătățirea tehnicii de suflat, ci și utilizarea oboiului ca voce componentă în lucrările de diferite genuri orchestrale, camerale și solistice. Al doilea subcapitol este dedicat tehnicii de suflat moderne și face referire la toate elementele ce compun tehnica de suflat la oboi: respirația profesională cu toate cele trei faze – inspirație, pauză și expirație, poziția ambușurii, articulația, emisia sunetului și timbrul oboiului, utilizarea coloanei de aer, tehnica de *vibrato*, tehnica degetelor, poziția corpului în timpul cântatului la oboi și nu în ultimul rând, caracteristici și calități esențiale pe care ancia de concert trebuie să le dețină.

Capitolele 2, 3 și 4 sunt dedicate, fiecare în parte, câte unui concert reprezentativ din a doua jumătate a secolului XX: *Concertul pentru oboi și orchestră mică* de Bohuslav Martinů (capitolul 1), *Concertul pentru oboi și orchestră de coarde în la minor* de Ralph Vaughan

Williams (capitolul 2), respectiv *Concertul pentru oboi și orchestră mică* de Bernd Alois Zimmermann (capitolul 3). Aceste trei concerte au fost selectate dintr-o listă vastă de concerte solistice pentru oboi, având o importanță substanțială în literatura dedicată instrumentului.

Toate aceste trei capitole sunt concepute pe structurarea identică în patru subcapitole. Primul subcapitol prezintă scurte date biografice ale compozitorilor, iar al doilea subcapitol dezvăluie contextul istoric în care a fost compusă fiecare lucrare în parte. Aceste subcapitole aduc informații esențiale pentru o mai bună înțelegere a motivației și modalităților datorită cărora acești trei mari compozitori au îmbogățit, prin aceste concerte, repertoriul pentru oboi.

În al treilea subcapitol este prezentată - pentru fiecare concert în parte -, o analiză amănunțit documentată a formei și a structurii. Aceste analize au un rol fundamental în înțelegerea lucrărilor, în procesul de studiu al acestora, reprezentând baza teoretică a interpretării.

Al patrulea subcapitol este dedicat analizei tehnico-interpretative ale concertelor prezentate. În acesta sunt sintetizate elemente din sfera tehnicii și a interpretării și oferă o scanare amănunțită a modalităților de abordare și exploatare a oboiului de către cei trei compozitori. Tot aici am dezbătut problemele de ordin tehnic și interpretativ ce pot apărea pe parcursul aprofundării concertelor. În analizele parcurse, problemele importante cu care se confruntă oboistul sunt următoarele: abordarea inițială a concertelor, diverse elemente de tehnică de suflat (ambușură, respirație, articulație, emisie, *vibrato*), pasajele dificile, schimburile dese de agogică și tempo, construcția frazelor și a pasajelor, lipsa generală a tonalităților, sincronizarea cu acompaniamentul și nu în ultimul rând, construcția anciei. În acest sens sunt prezentate posibile soluții în vederea depășirii dificultăților apărute, cu precizarea din start a necesității unei anumite experiențe din partea oboiștilor care doresc să abordeze aceste lucrări.

Concluziile conturează aspectele generale ale interpretării concertelor pentru oboi din a doua jumătate a secolului XX, aspecte reprezentate de elementele de tehnică și interpretare de care se va ține cont în vederea unei prezentări scenice desăvârșite.

Ca *anexă* atașată tezei, am prezentat o listă a concertelor solistice pentru oboi și orchestră ale secolelor XX-XXI, ordonată cronologic.